

RELACION

Banesa Muhamet Fico

Monument I Kategorisë së parë, Gjirokastër, Kodi

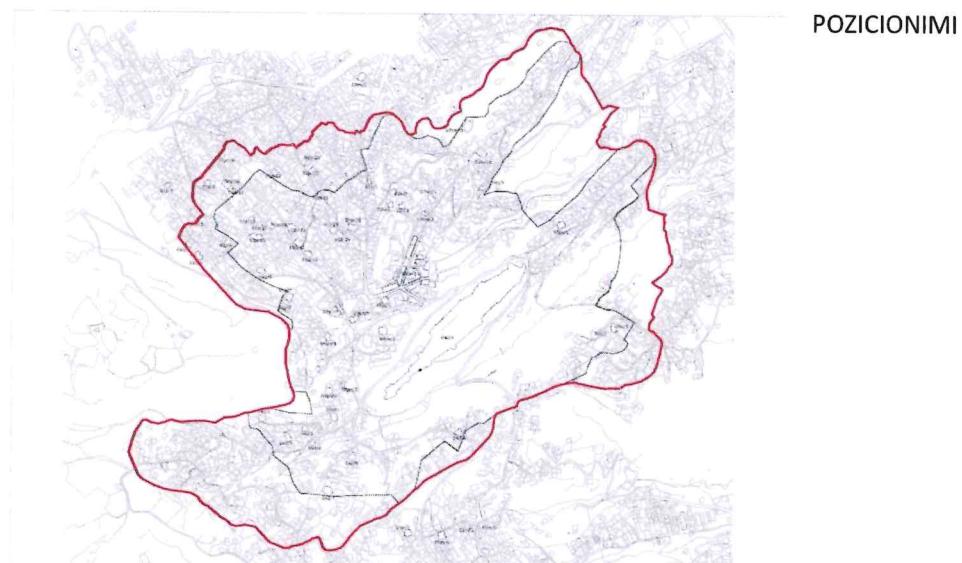
Lagjja "Palorto"

1. Hyrje	3
2. Përshkrimi i kompozimit Arkitektonik	4
3. Muratura	4
4. Përshkrimi i gjendjes ekzistuese.....	5
5. Konkluzione	5

1. Hyrje

Ky relacion hartohet nga DRKK – Gjirokastër. Pas investigimit të bërë nga stafi teknik rezultoi se: “**Banesa FICO** ” e ndodhur në lagjen ‘‘Palorto’’, Monument kulture, Kategoria e parë, shpallur më dt. 10.06.1973, me vendim nr. 1886, nga Ministria e Arsimit dhe Kulturës, ndodhet brenda zonës së mbrojtur, Gjirokastër. Pronësia e objektit është private, me pronar Lule Fico dhe Marjeta Fico.

ORTOFOTO

2. Përshkrimi i kompozimit arkitektonik

Kjo ndërtesë paraqet interes të vecantë përfaktin se duke qënë ndërtuar në vitin 1902, jep një ide të qartë të zhvillimit të banesës gjirokastrite deri në fundin e shekullit të kaluar. Në planin kompozisional banesa përsërit variantin e thjeshtë me dy krahë, duke i shtuar këtij një bllok në krahun e djathtë. Në katin përdhe janë vendosur nëndiavani, katoi, stera dhe qilari i zahiresë, në katin e parë dy ambiente banimi, hapësirë qëndrore ndërlidhëse, si dhe një ambient gatimi. Kati i dytë përsërit të njëjtën skemë. Mbi pjesë qëndrore ndërlidhëse, të katit të dytë është ndërtuar një ambient, që del në formë manserne, rast ky shumë i rrallë në Gjirokastër. Ndërsa kompozimi i banesës në përgjithësi përsërit formën tradicionale, trajtimi i brendisë dhe sidomos i pamjes së jashtme të banesës tregon qartë përfundimtar që shkëputje të ndjeshme nga format e vjetra. Brëndësia ka një përpunim mjaft të thjeshtë, komplekset musandër – dhipato nuk ndërtohen më, por kanë mbetur si një rindiment që shfaqet në trajtimin formal të perdes fundore të odave të katit të dytë. Një përkujdesje e vecantë i kushtohet pamjes kryesore ku shquajnë si volume dy ballet e odave të katit të dytë në formë erkeri, si dhe ne mansard që thekson volumin qëndror të ndërtimit.

Dekoracionet e shumta të pamjes kryesore në dru dormat e harkuara të mbështetëseve të erkerëve, i japin asaj tiparet e një arkitekturë ku ndjehen influenca të barokut të vonë. Me interes të vecantë në këtë banesë, është ekzistенca e një dhipatoje me shtrirje të gjërë mbi volumin ndërlidhës, prapa odës së djathtë në katin e dytë, i cili vazhdon edhe ambientin e improvizuar ndërmjet kësaj dhoma dhe atij të gatimit. Kjo zgjidhje bën shfrytëzimin e lartësisë shumë të madhe në këto ambiente të banuara duke vazduhar traditën e njohur në këtë drejtim. Kjo ndërtesë është ndërtuar pranë një banese më të vjetër, nga e njëjta vëllazëri. Nevoja përfshirë siguruar ndërlidhjen e drejtëpërdrejtë dhe lehtësishët ndërmjet dy banesave, ka kushtëzuar ndërtimin e një qemeri cilindrik në nivelin e dyshemesë së katit të dytë, i cili siguron lidhjen e të dy banesave, pa cënuar një rrugicë nën të.

3. Muratura

Muret e jashtme janë të ndërtuara me gurë me llaç gëlqere. Balli i banesës është me çatma në të cilin dallojmë daljen e dy herkerave të mbështetura mbi tre gjunjë.

Çatia është me konstruksion druri dhe e mbuluar me rasa guri. Nga ana e pasme, muri rrëthues është në gjithë lartësinë e tij dhe në pjesën e dhipatosë (pjesa e ngritur që ngrihet pingul me çatinë kryesore të ndërtesës) me gur, ndërsa dhipato, nga pjesa anësore është myllur me çatma. Lidhja e murit rrëthues me catmanë është e dobët dhe nga kjo mendojmë se është shkaktuar edhe rrëzimi I murit.

Teknika e muraturës ne pjesën rrëthuese të jashtme nga pas ndërtesës, është me teknikën gur gérgeror të lidhura me llaç çimento dhe me breza druri horizontalë. Pjesa e brendshme dhe e jashtme e muraturës nuk lidhen me njëra-tjetrën, përveç pjesëve të drurit që janë prej lisi, me përmasa 5x7 cm dhe lidhen midis tyre me elementë pingul, te po këtyre përmasave.

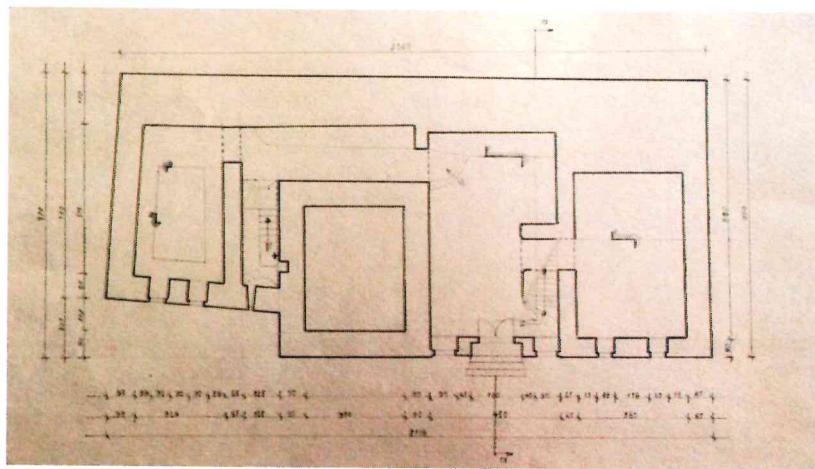
4. Përshkrimi i gjendjes ekzistuese

Në vitin 2012, në këtë objekt, nga DRKK Gjirokastër, është bërë një ndërhyrje, duke restauruar çatinë, fasadën kryesore, muret me çatma dhe njediset e brendshme të ndërtuesës. Pjesa e mureve rrethues të jashtëm, nga ana e pasme e ndërtuesës, paraqet një formë të kundërt të fasadës. Kati përdhe dhe kati I parë janë nën nivelin e tokës dhe ndahen nga toka nga një kanal shumë I ngushtë dhe pjesërisht I mbushur me mbeturina dhe nuk dihet deri në çfarë thellësie është ky kanal. Mbi nivelin e tokës ndodhet kati I dytë dhe pjesa e ngritur e dhipatosë mbi katin e dytë. Ky mur ka ngelur jashtë vëmendjes së investimit të bërë. Si rezultat I lagështisë që ka ardhur nga kreu I muraturës dhe nga pjesët anësore të dhipatosë, brezat horizontalë të drurit janë kalbur dhe ka ndodhur shkëputja e brezave të drurit, duke shkaktuar shpërbërjen e tyre dhe ndarjen e muraturës në dy faqe, duke rënë faqja e jashtme e saj, nga kati I tretë dhe një pjesë e muraturës së katit të dytë.

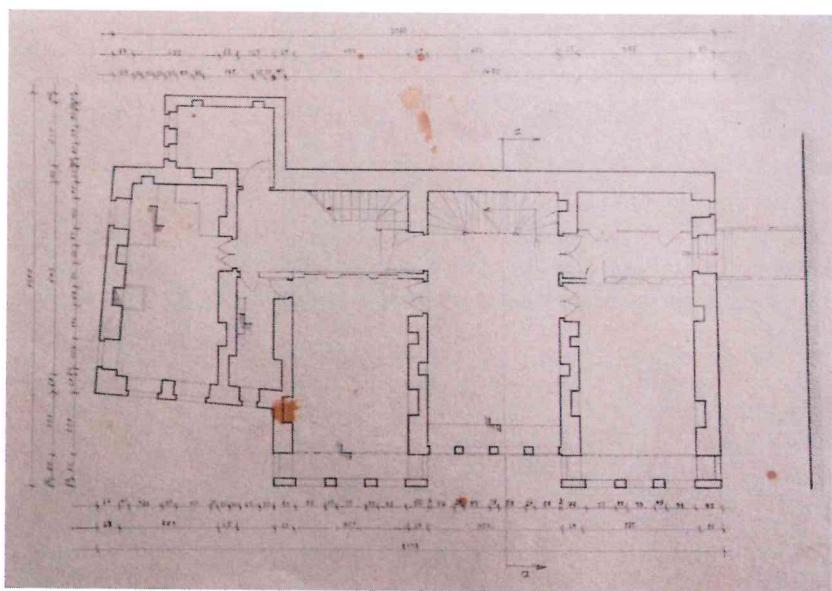
5. Konkluzione

Sic shihet nga fasadat pajantimi I gjithe objekti eshte bere, por ne momentin e nderhyrjes ato duhet te perforcohen. Pasi te perforcohen pajantimet do te filloje prishja e murit te mbetur dhe te ruajtur nga pajantimi. Pasi te pastrohet nga muri I demtuar do te filloje pastrimi I kanalit pas shtepise I cili tani eshte I mbushur me balte. Pas pastrimit, do te duket se sa eshte demtimi nga ana e jashtme e murit mbajtes. Pasi te gjykoitet se sa I demtuar eshte muri do te filloje edhe rindertimi I tij si ne projekt duke pasur parasysh zgjatimin e brezit te drurit cdo 80 cm me lende pishe te stazhionuar. Do te fiksohen mbi murin mbajtes tabanet e nderkateve, shkallet e drurit dhe do te behet një pjesë e catise ne qender dhe restaurimi I spreteve te demtuar.

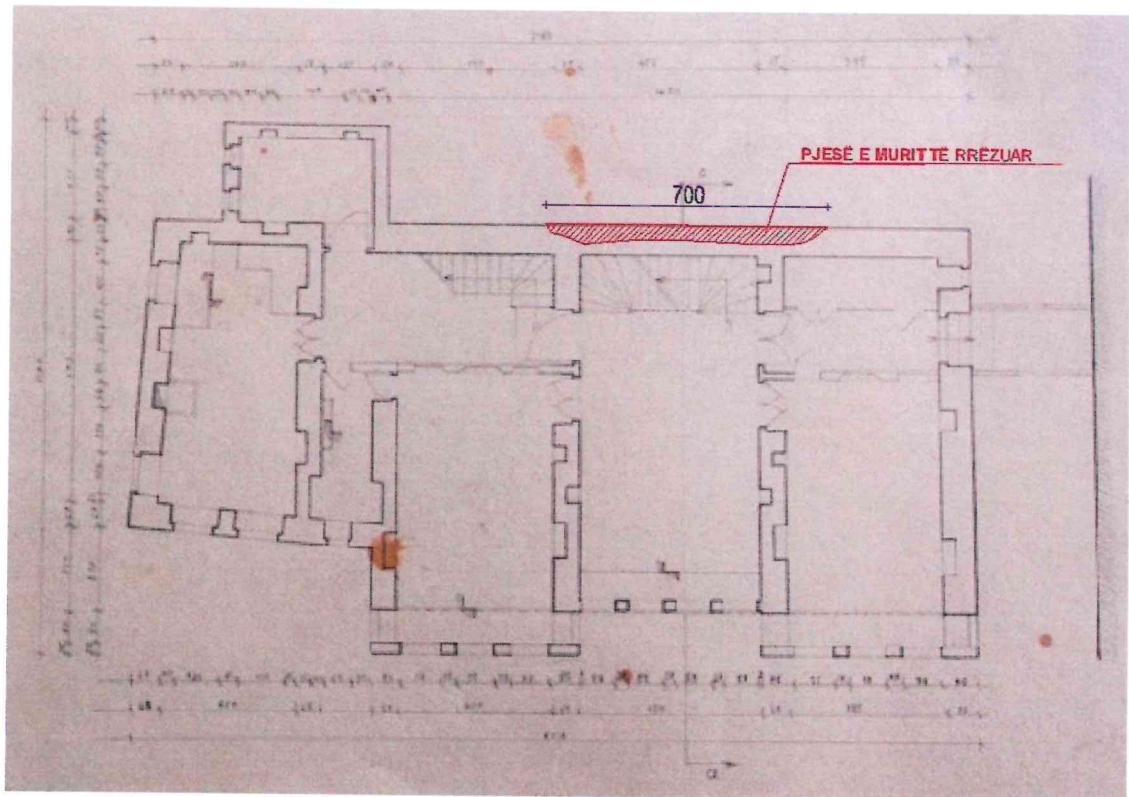
PLANI I KATIT PËRDHE

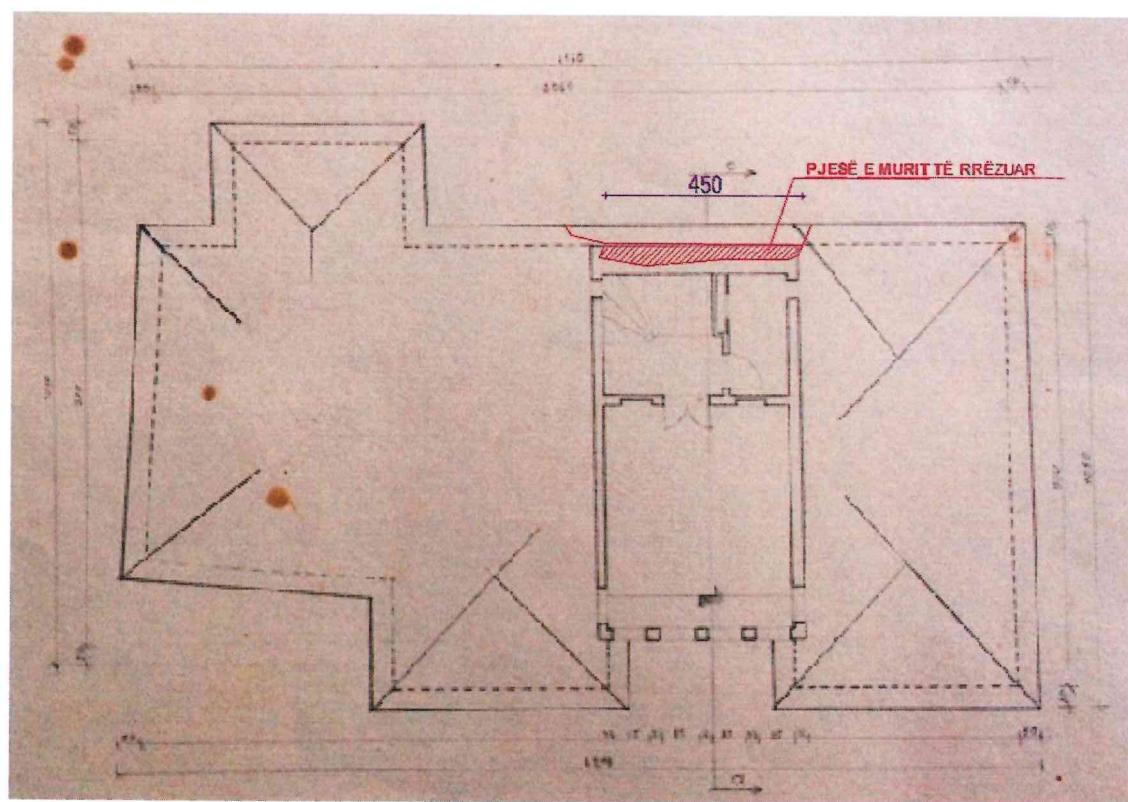
PLANI I KATIT TE DYTE

PLANI I KATIT TË TRETË

PLANI I KATIT TË KATËRT/PLANI I CATISE

PRERJE A-A

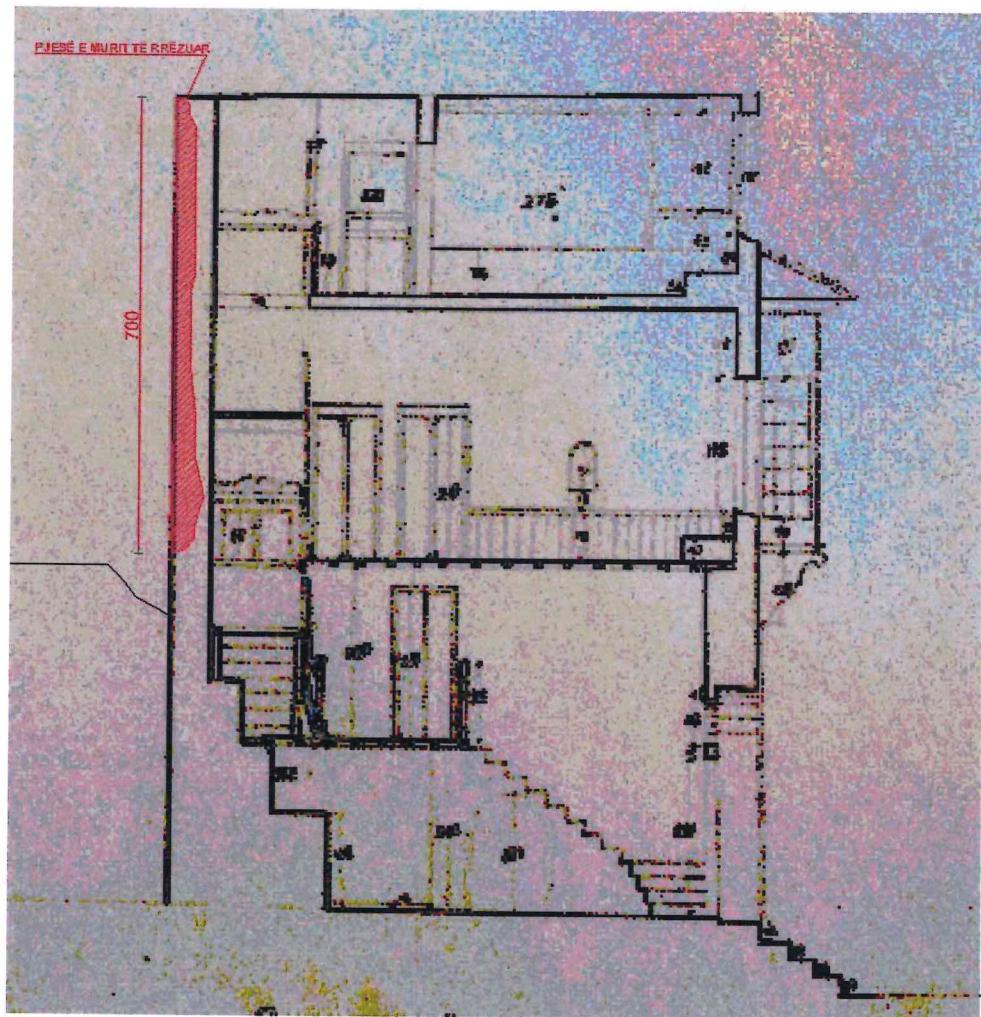
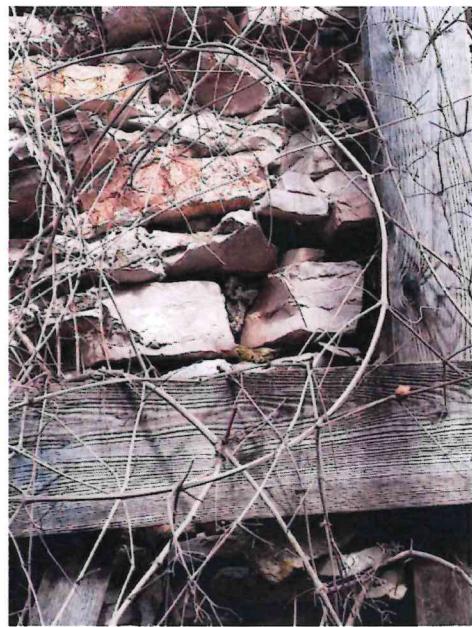

Foto e murit të rrëzuar ne pjesen e pasme te objektit

Foto e murit të rrëzuar ne pjesen e pasme te objektit

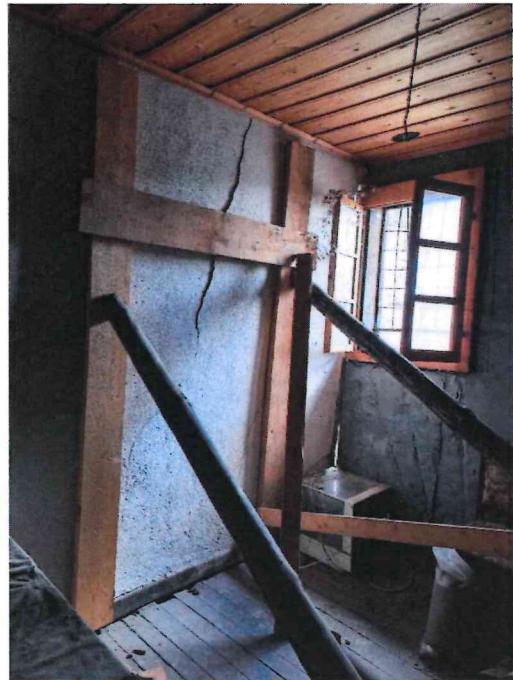

Brezat e drurit cdo 80 cm. Pajantimi I murit nga ana e jashtme.

Pajantime te dyshemese dhe catise se objektit nga ana e brendeshme te bera nga DRTK
Gjirokaster per te ruajtur objektin.

Nderhyrje te brendeshme nga DRTK Gjirokaster per mbajten e murit

Vasil
Polo

Digitally signed by Vasil
Polo
Date: 2023.04.19
10:28:31 +02'00'

Konceptoi: Ing. Vasil Polo

